

Till: Justitiedepartementet

Ert diarienummer: Ju2018/04195/L5

Remissyttrande från: Sveriges Kvinnolobby

Remissyttrande av Sveriges Kvinnolobby över delar av förslagen i SOU 2018:69 Ökat skydd mot hedersrelaterad brottslighet – Slutbetänkande av Utredningen om starkare skydd mot barnäktenskap, tvångsäktenskap och brott med hedersmotiv.

Sammanfattning av synpunkter och generella kommentarer:

Sveriges Kvinnolobby tackar för möjligheten att få yttra sig över betänkandet SOU 2018:69 Ökat skydd mot hedersrelaterad brottslighet – Slutbetänkande av Utredningen om starkare skydd mot barnäktenskap, tvångsäktenskap och brott med hedersmotiv.

Sveriges Kvinnolobby tillstyrker betänkandets föreslagna tillägg avseende:

- Ny straffskärpningsgrund för brott med hedersmotiv ska införas genom en ny punkt i 29 kap. 2§ brottsbalken
- Nytt brott under benämningen barnäktenskapsbrott i ett nytt tredje stycke i bestämmelsen om äktenskapstvång i 4 kap. c § brottsbalken

Sveriges Kvinnolobby beklagar att kommittédirektivet inte omfattade utredning av en egen brottsrubricering för hedersrelaterat våld och förtryck. Vi vill därför se att det tillsätts en utredning med uppdrag att se över en egen brottsrubricering för hedersrelaterat våld och förtryck.

Sveriges Kvinnolobby tillstyrker utredningens förslag att införa en straffbestämmelse om barnäktenskap men saknar ett tillägg med innebörden att lagstiftningen särskilt ska beakta när det är sannolikt att vårdnadshavare känner till planer om barnäktenskap, men inte vidtar åtgärder för att förhindra ett barnäktenskap. Därtill beklagar vi utredningens bedömning att tvång att vara kvar i ett äktenskap eller äktenskapslik förbindelse inte bör omfattas av den straffrättsliga regleringen av äktenskapstvång.

Sveriges Kvinnolobby saknar ett förtydligande tillägg av att hedersrelaterat våld och förtryck också innefattar vardagliga begränsningar som att inte själva få bestämma klädsel eller umgänge. Därtill saknar vi ett tillägg om att hederssystemet är ett system där flickor och unga kvinnor befinner sig längst ner i makthierarkin.

Sveriges Kvinnolobby välkomnar utredningens bedömning av att det i förebyggande syfte bör införas ett utreseförbud för barn och att passlagens regler ändras. Vi tillstyrker stora delar av förslagen vad gäller utredningens förslag på hur ett sådant förbud skulle kunna se ut.

Vi delar också stora delar av utredningens bedömning att Skolverket och Socialstyrelsen behöver vidta åtgärder för ytterligare stärkt samverkan och bör beakta behovet av tydliga samverkansrutiner

avseende risken för elever, vårdsökande och andra att föras utomlands för att ingå äktenskap eller könsstympas.

Däremot saknar vi ett tillägg som garanterar att information om hedersrelaterat våld och förtryck inkluderas i sex- och samlevnadsundervisningen och att alla gravida kvinnor ska ha möjlighet till enskilda samtal med barnmorska där det ska informeras om hjälp och stöd vid förekomsten av hedersrelaterat våld och förtryck.

Sveriges Kvinnolobby har också sett en avsaknad av ett tillägg om arbetsgivares ansvar att förtydliga anställd personals skyldighet och befogenhet att agera mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Sveriges Kvinnolobby beklagar att utredningen inte lyfter vikten av att föra könsuppdelad statistik vad gäller hedersrelaterad brottslighet och vill därtill understryka vikten av kunskapsbaserad och tillförlitlig statistik.

Slutligen vill vi understryka vikten av att ta vara på den kunskap som de civilsamhälles- och kvinnoorganisationer som arbetar med frågan besitter samt att alla insatser och resurser som planeras i kölvattnet av utredningen har ett genomgående och tydligt jämställdhetsperspektiv och att alla styrdokument och förslag bekönas.

Kommentarer och synpunkter på utredningen

Sammanfattning av utredningens definition av begreppet hedersrelaterat våld och förtryck (s. 12–13): Begreppet hedersrelaterat våld och förtryck kan generellt beskrivas som kopplat till s.k. hedersnormer, vilka bygger på starka patriarkala och heteronormativa föreställningar. Kännetecknande är att individens intresse anses vara underordnat familjens, att individens handlingar anses påverka hela familjens anseende och att individens sexualitet är hela familjens angelägenhet. Till normerna hör bl.a. uppfattningen att familjens eller släktens rykte och anseende är avhängigt kvinnliga familjemedlemmars kyskhets och oskuld samt deras faktiska och påstådda beteende i förhållande till dessa ideal. Tvångsäktenskap, barnäktenskap och könsstympning är olika uttryck för det hedersrelaterade våldet och förtrycket.

Vår kommentar: Sveriges Kvinnolobby delar utredningens definition av hedersrelaterat våld och förtryck i det sammanfattande avsnittet. Hedersrelaterat våld och förtryck handlar om att upprätthålla ett kollektivs heder genom att begränsa framförallt kvinnors och flickors sexualitet och fri och rättigheter genom att underordna individens intresse. Vi delar med utredningen att tvångsäktenskap, barnäktenskap och könsstympning är olika uttryck för hedersrelaterat våld och förtryck, men saknar ett förtydligande tillägg som klargör att hedersrelaterat våld och förtryck också innefattar vardagliga begränsningar som att inte själv få bestämma klädsel eller umgänge. Därtill saknar vi ett tillägg om att hederssystemet är ett system där flickor och unga kvinnor befinner sig längst ner.

En särskild straffskärpningsgrund för brott med hedersmotiv bör införas.

Sammanfattning av utredningens förslag (s. 82): En ny straffskärpningsgrund för brott med hedersmotiv ska införas genom en ny punkt i 29 kap. 2 § brottsbalken, som innebär att det vid bedömningen av straffvärdet som en försvårande omständighet särskilt ska beaktas om ett motiv för

brottet varit att bevara eller återupprätta en persons, eller en familjs, släkt eller annan grups heder. Införandet av en särskild straffskärpningsgrund för brott med hedersmotiv ska enligt utredningen markera det allmännas ståndpunkt om att sådan brottslighet aldrig kan accepteras och bör kunna påverka den syn som såväl samhället i stort som vissa grupper har på brottslighet med hedersmotiv. Därtill kan det tydliggöra brottsoffrens särskilda utsatthet och stärka drabbades rättighetskydd.

Vår kommentar: Sveriges Kvinnolobby delar utredningens skrivelse om att hedersrelaterat våld och förtryck är ett samhällsproblem och att arbetet mot brott med hedersmotiv behöver prioriteras. Därtill välkomnar vi att utredningen lyfter det faktum att kvinnor och flickor oftast utgör brottsoffer för brott med hedersmotiv och att kvinnor och flickor oftast drabbas hårdare på grund av brottets kollektiva karaktär. Mot den bakgrund som utredningen presenterar välkomnar vi förslaget att införa en särskild straffskärpningsgrund för brott med hedersmotiv, eftersom det åsätter ett högre straffvärde för brott med hedersmotiv. Därtill tydliggör det brottsoffrets utsatthet och ger brottsoffrets ett stärkt rättsskydd.

Trots att frågan om att införa en särreglering i brottsbalken som tar sikte på hedersrelaterad brottslighet inte ingick i utredningens uppdrag har utredningen behandlat frågan i korthet och delat sitt betänkande. Sveriges Kvinnolobby vill se en egen brottsrubricering av hedersrelaterat våld och förtryck och beklagar att kommittédirektivet inte omfattade en utredning av en sådan. Därför vill vi se att en utredning tillsätts för att utreda frågan om en brottsrubricering av hedersrelaterat våld och förtryck.

Barnäktenskap bör kriminaliseras

Sammanfattning av utredningens förslag (s. 118): Ett nytt brott under benämningen barnäktenskapsbrott införs i ett nytt tredje stycke i bestämmelsen om äktenskapstvång i 4 kap. c § brottsbalken. Det här innebär att särskild straffbestämmelse om barnäktenskap ska införas, där straff i första hand ska drabba den med huvudsakligt ansvar för att ett barnäktenskap ska komma i stånd. Utredningen föreslår att den som tillåter att ett barn ingår äktenskap kan straffas för äktenskapsbrott, där begreppet tillåter syftar till aktiva handlingar, som att exempelvis närvara vid en bröllopsceremoni.

Vår kommentar: Sveriges Kvinnolobby tillstyrker utredningens förslag att införa en straffbestämmelse om barnäktenskap. Idag motiveras barnäktenskap vara tvångsäktenskap vilket innebär straffbuden om äktenskapstvång (4 kap. 4 c § brottsbalken och vilseledande till tvångsäktenskapsresa (4 kap. 4 d § brottsbalken) men alla luckor i lagstiftningen mot barnäktenskap måste täppas till.

Vi delar utredningens bedömning att kriminalisering av barnäktenskap kan verka som ett tydligt besked om att det inte tolereras från lagstiftarens sida och att det kan vara ett verktyg för inblandande parter att motsätta sig ett tänkt äktenskap. Vidare tillstyrker vi utredningens förslag att straffet ska riktas till den som bär huvudansvaret och därtill att ansvaret definieras utifrån den som "förmår" eller "tillåter" barnäktenskapet.

Sveriges Kvinnolobby saknar ett tillägg med innebörden att lagstiftningen särskilt ska beakta när det är sannolikt att vårdnadshavare känner till planer om barnäktenskap, men inte vidtar åtgärder för att förhindra ett barnäktenskap. En sådan beaktning gör det möjligt att komma åt den familj/ det

kollektiv som trycker på för ett barnäktenskap och skulle möjliggöra det för föräldrar att aktivt skydda sina barn.

Tvång att vara kvar i ett äktenskap eller i en äktenskapsliknande förbindelse bör inte omfattas av den straffrättsliga regleringen om äktenskapstvång

Sammanfattning av utredningens bedömning (s. 135): Utredningen bedömer att tvång att vara kvar i ett äktenskap eller äktenskapsliknande förbindelse inte bör omfattas av den straffrättsliga regleringen av äktenskapstvång, eftersom utformandet av ett straffbud inte bedöms bli tillräckligt effektivt. Bland annat lyfter utredningen komplikationer vid en sådan tillämpning, så som att det är svårt att avgöra vem som utfärdar tvånget och att skilsmässa inte är tillåtet inom vissa trossamfund.

Vår kommentar: Sveriges Kvinnolobby beklagar utredningens bedömning att tvång att vara kvar i ett äktenskap eller äktenskapsliknande förbindelse inte bör omfattas av den straffrättsliga regleringen av äktenskapstvång. Vi förstår de komplikationer utredningen lyfter men beklagar att utredningen bedömer att ett straffbud inte vore tillräckligt effektivt. Precis som utredningen beskriver så syftar kriminalisering till att avhålla människor från straffsanktionerat arbete och det är just därför Sveriges Kvinnolobby vill se en kriminalisering av tvång att vara kvar i ett äktenskap eller äktenskapsliknande förbindelse. En sådan kriminalisering skulle vara en tydlig signal från lagstiftarens sida.

I förebyggande syfte bör ett utreseförbud för barn införas och passlagens regler ändras

Sammanfattning av utredningens bedömning (s. 177): Det finns ett behov av att kunna inskränka möjligheterna för barn som riskerar att föras ut ur landet för att ingå äktenskap eller utsättas för könsstympning. För dessa fall bör ett utreseförbud införas. Ett sådant utreseförbud bör medföra inskränkningar av möjligheten att erhålla och inneha pass.

Vår kommentar: Sveriges Kvinnolobby välkomnar utredningens bedömning att i förebyggande syfte införa ett utreseförbud för barn som riskerar att föras utomlands för att ingå äktenskap eller könsstympas. Utredningen har beskrivit hur det finns små möjligheter för myndigheter att ingripa och hjälpa den som befinner sig utanför Sverige i syfte att tvingas gifta sig eller utsättas för könsstympning. Därför är det av oerhörd vikt att möjliggöra det för myndigheter att ingripa om barn förs utomlands för att giftas bort eller könsstympas.

Närmare om utformningen m.m. av utreseförbudet

Sammanfattning av utredningens förslag (s. 185–186)

Om det finns risk för att ett barn förs utomlands för att ingå äktenskap, äktenskapsliknande förbindelse eller könsstympas ska barnet kunna meddelas en inskränkning av rätten att lämna Sverige. Utreseförbudet ska kunna meddelas av förvaltningsrätt efter ansökan av socialnämnd. Bestämmelserna ska införas i LVU även om att det inte ska vara en förutsättning för meddelandet av ett utreseförbud att villkoren för beredande av tvångsvård enligt den lagstiftningen är uppfyllda.

Utreseförbudet ska även gälla de barn som samtycker till exempelvis ett giftermål, eftersom barn inte ska tillerkännas förmågan att ta ställning till ett sådant beslut.

Vår kommentar: Sveriges kvinnolobby tillstyrker utredningens förslag. Särskild tillstyrker vi förslaget att utreseförbudet ska omfatta de barn som samtycker till exempelvis ett giftermål eftersom att barn inte ska tillerkännas förmågan att ta ställning till ett sådant beslut.

Slutligen saknar vi förtydligande förslag på vad som händer med de barn som har utfärdats ett utreseförbud. För att skydda flickor och pojkar som befinner sig i en kontext där de förväntas gifta sig krävs direkta åtgärder för att säkra det utsatta barnets säkerhet.

Utreseförbudet ska vara straffsanktionerat

Sammanfattning av utredningens förslag (s. 192): En ny straffbestämmelse införs i LVU enligt vilken den som för ut ett barn ur Sverige i strid med ett utreseförbud, eller främjar att ett barn reser utomlands i strid mot ett utreseförbud döms till böter eller fängelse i högst ett år.

Vår kommentar: Sveriges Kvinnolobby tillstyrker stora delar av utredningens förslag, men avstyrker att den som strider mot ett utreseförbud kan dömas till böter - och kräver att den som strider mot ett utreseförbud endast kan dömas till fängelse. Det här eftersom vi anser att böter inte är ett tillräckligt straff för ett sådant allvarligt brott.

Nya regler om utfärdande, återkallelse och spärr av pass

Sammanfattning av utredningens förslag (s. 196): Ett utreseförbud ska medföra ett hinder för utfärdade pass och skäl för passåterkallelse för barnet enligt passlagen. Samma ordning bör gälla för sådana främlingspass och resedokument som utfärdas av Migrationsverket. I övrigt föreslås en mindre ändring som avser brottsmisstänka i 8§ passlagen.

Vår kommentar: Sveriges Kvinnolobby tillstyrker utredningens förslag

Utökade möjligheter att underlätta eller framtvunga ett återförande av personer som förts utomlands

Sammanfattning av utredningens bedömning (s. 203): Genom överseende av berörda myndigheters samverkan och arbetsmetoder möjliggöra förbättrade möjligheter att underlätta eller framtvunga ett återinförande av personer som förts utomlands för att ingå barnäktenskap eller tvångsäktenskap eller könsstympas. Förebyggande åtgärder som förhindrar en utresa från Sverige i syfte att ingå barnäktenskap, tvångsäktenskap eller könsstympning är det viktigaste men det finns anledning att förbättra möjligheterna att få till stånd en hemresa för en som drabbats.

Vår kommentar: Sveriges Kvinnolobby välkomnar utredningens bedömning.

Åklagarmyndighetens och Polismyndighetens utvecklingsarbete för att öka förutsättningarna för lagföring bör fortgå

Sammanfattning av utredningens bedömning (s. 214): Utvecklingssamarbetet inom Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten syftar till att öka förutsättningarna för lagföring av äktenskapstvång, vilseledande till tvångsäktenskapsresa och könsstympning bör enligt utredningen fortgå. Enligt utredningen bör arbetet fortgå varvid det gemensamma metodstöd som ska tas fram bör behandla de internationella aspekter som ofta präglar tvångsäktenskapärenden, men även könsstympning. Här bör möjligheten att begära internationell rättslig hjälp understrykas.

Vår kommentar: Sveriges Kvinnolobby delar utredningens bedömning att utvecklingsarbetet inom Polismyndigheten och Åklagarmyndigheter för ökade förutsättningar vad gäller lagföring av äktenskapstvång, vilseledande tvångsäktenskapsresa och könsstympning ska fortgå. Vi välkomnar utredningens bedömning att metodstödet bör behandla en internationell aspekt.

Däremot saknar vi ett förtydligande tillägg om arbetsgivarnas ansvar att förtydliga anställd personals skyldighet och befogenhet att agera mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Alla anmälningar om äktenskapstvång, vilseledande till tvångsäktenskapsresa och könsstympning bör koncentreras till ett mindre antal åklagarkamrar och handläggas av specialiståklagare

Sammanfattning av utredningens bedömning (s. 217): Utredningen belyser att Åklagarmyndigheten bör överväga att koncentrera ärenden vad gäller barnäktenskapsbrott, vilseledande till tvångsäktenskapsresa och könsstympning till ett mindre antal åklagarkammare för handläggning av särskilt utsedda åklagare och därtill inrätta ett kompetensnätverk för dessa åklagare.

Vår kommentar: Vi delar utredningens bedömning att Åklagarmyndigheten bör överväga att koncentrera ärenden om äktenskapstvång, vilseledande till tvångsäktenskapsresa och könsstympning till ett mindre antal åklagarkammare för att handläggas av särskilda åklagare och förslaget om att inrätta ett kompetensnätverk för de åklagare som handlägger dessa brott.

Vi vill understryka vikten av att ta vara på den kunskap och kompetens som redan finns på området och särskilt stödja ideella organisationer som jobbar med frågan och ta tillvara deras kunskap och kompetens.

Samverkan med andra myndigheter kan förbättras inom skolan och hälso- och sjukvården

Sammanfattning av utredningens bedömning (s. 230): Skolverket och Socialstyrelsen behöver vidta åtgärder för ytterligare stärkt samverkan och bör beakta behovet av tydliga samverkansrutiner avseende risken för elever, vårdsökande och andra att föras utomlands för att ingå äktenskap eller könsstympas.

Vår kommentar: Skolan och hälso-och sjukvården har en viktig roll att fånga upp dem som riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck. Vi delar utredningens bedömning att dessa aktörer

behöver etablerade rutiner och kännedom om frågor om hedersrelaterat våld och förtryck, i syfte att kunna förmedla information och samarbeta med relevanta myndigheter. Sveriges Kvinnolobby välkomnar utredningens förslag att Skolverket och Socialstyrelsen inom ramen för sitt pågående arbete bör beakta behovet av tydliga samverkansrutiner för att förebygga att elever och vårdsökande med flera förs utomlands för att ingå äktenskap eller könsstympas.

Sveriges Kvinnolobby ser en avsaknad av ett förslag som garanterar att det inom sex- och samlevnadsundervisningen ska inkluderas information om hedersrelaterat våld och förtryck, vilket ska innefatta vad som utgör ett brott, hur anmälningsprocessen ser ut och hur man som utsatt kan få stöd och hjälp. Därtill vill vi se ett förslag som säkerställer att alla flickor i årskurs 5–6 inom ramen för sex- och samlevnadsundervisningen ska göra besök på ungdomsmottagning och träffa en barnmorska, för att få information om sina rättigheter, om verksamheten och vilken vård som erbjuds. Slutligen beklagar vi avsaknaden av ett förslag som innefattar att gravida kvinnor garanteras ett enskilt möte med barnmorska, där kvinnorna får information om hur man som utsatt för hedersrelaterat våld och förtryck kan få stöd och hjälp.

Samverkan kan även förbättras när det gäller arbetet med att hjälpa personer som förts utomlands för att ingå barnäktenskap, tvångsäktenskap eller könsstympas

Sammanfattning av utredningens bedömning (s. 235): Utredningen bedömer att det finns ett behov av en förbättrad övergripande samverkan i fast och strukturerad form mellan Utrikesdepartementet och Socialstyrelsen för att hjälpa nödställda som förts utomlands för att giftas bort eller könsstympas. Socialstyrelsen bör ges i uppdrag att utveckla alla socialtjänsters möjlighet att samverka genom att ta fram metodstöd för hantering av dessa ärenden på grund av varierande kunskap i landets socialstyrelser. Utrikesförvaltningens metoder bör permanentas.

Vår kommentar: Sveriges Kvinnolobby delar utredningens bedömning.

Ansvarsfördelningen mellan myndigheterna

Sammanfattning av utredningens bedömning (s. 248): Enligt utredningen finns det inga större problem vad gäller roll- och ansvarsfördelningen mellan myndigheterna. Utredningen bedömer däremot att det finns ett behov av en övergripande permanent resurs- eller kompetensfunktion med uppgift att främja arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck genom stöd till berörda myndigheter, kommuner och landsting. Organiseringen av en sådan funktion har inte omfattats av utredningens kommittédirektiv.

Vår kommentar: Därtill delar vi bedömningen att hur en sådan funktion ska se ut så snart som möjligt ska ses över. Vi vill understryka vikten av att ta vara på den kunskap och kompetens som redan finns på området och särskilt stödja ideella organisationer som jobbar med frågan och ta tillvara deras kunskap och kompetens.

Möjligheten att föra statistik över hedersrelaterad brottslighet:

Sammanfattning av utredningens bedömning (s. 254–265): Det finns tänkbara sätt att öka möjligheterna att föra statistik över hedersrelaterade brott, men utredningen bedömer inga förslag som lämpliga. Det skulle enligt utredningen vara värdefullt att sammanställa statistik över hedersrelaterad brottslighet, men eftersom det inte har en egen brottskod är det idag svårt att mäta. Inom ramen för rättsväsendets informationsförsörjning (RIF) pågår det ett utvecklingsarbete, eftersom systemet med brottskoder idag inte är anpassat efter de detaljerade krav som ställs. Syftet med RIF är att införa en enhetlig struktur för grunduppgiftsregistrering inom rättsväsendets myndigheter, vilket gör det möjligt att ersätta brottskodssystemet på sikt och resultera i ett system med högre kvalitet. Utredningen bedömer att det är av vikt att regeringen följer utvecklingen av RIF och att i framtiden överväga att ge ansvariga myndigheter i uppdrag att undersöka i vilken utsträckning information om brottets motiv kan inkluderas i de uppgifter som ska registreras.

Vår kommentar: Sveriges Kvinnolobby beklagar att utredningen inte lyfter vikten av att föra könsuppdelad statistik vad gäller hedersrelaterad brottslighet. Vi vill understryka vikten av att följa statistikförordningens §14. Hedersrelaterat våld och förtryck riktas i många fall mot kvinnor och flickor och det är av vikt att kunna ta fram statistik som reflekterar verkligheten i syfte att kunna förebygga och motverka hedersrelaterad brottslighet på ett kunskapsbaserat sätt.

Vidare vill vi understryka vikten av kunskapsbaserad och tillförlitlig statistik över hedersrelaterat våld och förtryck och uppmanar till att upprättandet av sådan statistik ska göras i snabbast möjligaste mån, i syfte att säkerhetsställa att de åtgärder som görs korresponderar med verkligheten. Det måste finnas ett adekvat system som säkerhetsställer ett upprättande av statistik, uppdelat på kön som ger en bild av verkligheten.

Övriga konsekvenser:

Sammanfattning av konsekvenser för jämställdheten (s. 257): Enligt utredningen bedöms effekterna av utredningens förslag ha positiva konsekvenser för jämställdheten. Det här på grund av att brott mot könsstymningslagen endast kan drabba flickor och kvinnor och även på grund av att tvångsäktenskap, barnäktenskap och annan hedersrelaterad brottslighet framförallt drabbar kvinnor och flickor. Förslagen bedöms därför ha goda effekter för dessa flickors och kvinnors situation och därtill stärka förutsättningarna att uppnå de jämställdhetspolitiska målen.

Vår kommentar: Sveriges Kvinnolobby välkomnar att utredningen har gjort bedömt hur utredningens förslag förväntas påverka jämställdheten mellan kvinnor och män. Vi välkomnar att utredningen belyser att flickor och kvinnor tillhör dem som framförallt drabbas av hedersrelaterad brottslighet och välkomnar att utredningens förslag bedöms ha goda effekter för dessa flickors och kvinnors situation och vidare stärka förutsättningarna att nå de jämställdhetspolitiska målen.

SVERIGES KVINNOLOBBY

2019-05-23 Stockholm

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'M' followed by a series of loops and a horizontal line.

Malpuri Groth

Tf Verksamhetschef

SVERIGES KVINNOLOBBY

Växel: 08-33 52 47

Karlbergsvägen 86A

113 35 Stockholm